

QUA

Karba

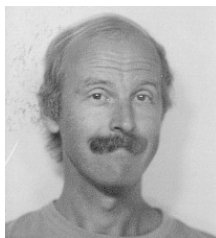
Medlemsblad för Radioklubben SK4IL

Nr 2, april 2004 Årgång 26

Redaktör: Bo Kahnberg, SM4SEF, Florav 41 664 32 Grums, 0555-102 15, e-mail: sm4sef@svessa.se
 Klubbens hemsida: hem.passagen.se/sk4il. För hemsidan svarar klubbens webbmater Christer Rydholm, Nycklar till Karba: SM4KBC, SM4XFT, Christer Rydholm. Glöm ej larmet!

I detta nummer av QUA bl a:

Redaktionellt	SM4SEF	1
SCAG 30 år	SM4SEF	1
High Speed CW	SM4SEF	2
IL-marknaden, köplustens Mecca		3
Från styrelsen	SM4SEF	3
Från distriktsmötet 3 april	SM4SEF	4
Från västfronten	SM4SEF	5
Från årsmötet, protokoll		8

Redaktionellt

Nu är det där elakartade vita som somliga hasar sej fram på definitivt QRT!

Tiden för avancerade takarbeten är därmed tillända, ty nu får den våghalsige antenn-

arbetaren alltför bra fäste mot takpannorna. Ingen sport således längre. Återstår därmed markarbete, kanske jordningsarbete hinns med innan tjälen lämnar terra firma, vem vet? Visst är vi ett ihärdigt släkte, vi gnistfrälsta!

Det här numret innehåller förutom dokumentation från vårt årsmöte, lite stänk av grbrbr (uttalas grå-brun-grönt) och är den militära grundfärg somliga av oss stiftat bekantskap med.

Redaktören har uppmärksammat att vårt QTH Karba ligger precis i eldlinjen för den andra svenska försvarslinjen under andra världskriget. Häftigt! Man kan ana krutroken och skakningarna i marken till följd av detonationerna.

Himla tur vi bor i en bunker numera! Nu behövdes turligt nog inga insatser göras just här men allvaret präglar oss varje stund vi vistas i klubblokalen numera.

Och i klubblokalen vistas allt fler av oss! Det är riktigt QL att notera att besöksfrekvensen ökat sedan i höstas började lite smått med teknikkvällar under ledning av Christer R. Vi rotade i gamla häckar bl a. Så småningom började vi t o m att köra radio. Vi hade ju investerat i programvaran HF-log med vilken vi lärt oss (hmm) köra såväl SloScanTV som PSK31. Vi har alltså kört QSO från klubblokalen! Kan man tänka sej en ännu bättre QSO-statistik för detta år än förra året?

Efter en tids lågenergi i klubben har vi radiolekis varje torsdag numera. Kom du också!

73! SM4SEF/Bosse

SCAG 30 år

Detta är ett par CW-nycklar, även kallade handpumpar. Användes förr i tiden av telegrafister vid utövandet av den tidens digitala radiotrafik.

MEN!

Det finns fortfarande nostalgiker som njuter av att smeka de blanka knopparna av trä eller bakelit, och forma vackra tecken i eterhavet! En förening som förenar sådana sällar är SCAG – Scandinavian CW Activity Group. Redaktören är en av de fåtaliga medlemmarna i denna förening.

SCAG har övervintrat några år med utomordentligt låg aktivitet, men är nu i farten igen. Förr sändes varje helg en bulletin på 3555, en egen sådan för de hängivna telegrafisterna. Nu har man funnit ut (efter att ha missat både 20 och 25-årsjubileum) att föreningen i år fyller 30. Detta firas med aktiviteter vilka är under

utformning i sina detaljer, men den intresserade kan ta del av dem på hemsidan www.scag.se. I stora drag är det dock känt vad det går ut på, och jag har redan börjat jakterna.

Ett moment består i att köra specialsignalerna SC*AG, där * representerar distriktssiffrorna 0-7. Ett annat moment är att köra 30 länder på 30 meter (fattas bara att man skulle köra i 30-takt också) under året. Jag har förstås redan börjat attackera båda målen! Diplomet kostar dock 30 kr.

Andra SCAG-aktiviteter som är mera kända är de halvårsvisa SKD, Straight Key Day, dvs handpumpardagarna. Dessa inträffar varje nyårsdag och midsommardag.

Som medlem läser jag SCAG News Letter, och i det senaste stjal jag följande artikel vilken berör det kända faktum att det är lite besvärligt när man kommer upp i över 60 wpm, dvs 300-takt.

Artikeln är på engelska, men då jag inte törs garantera korrekt översättning (översatte en gång inte begreppet facklitteratur korrekt till engelska), återger jag den i originalspråkets form:

High speed CW

KT5X, Fred

The mind, not the ear, has a built in "echo-suppressor". This can kick in at anywhere below perhaps 40 ms, but most typically by 20 ms. The second sound arriving in 20 ms or less is interpreted by the brain, not the ear, as an echo and not heard, rather, it is added to the impression given by the first sound making the first sound seem louder.

It is called The Haas Effect. You can look that up on the web and even find downloads which will give you a chance to experience it. This effect is used to create surround sound.

What this all means. A dit at 60 wpm is 20 ms and the space to the next dit or dah is 20 ms. The normal person will have this and faster CW sounds suppressed such that the normal person can NOT copy above these speeds. It blurs together.

There are people who do not have this normal echo suppression brain function at work who can copy faster, but it is a small percentage of people.

Circumventing the problem

If you can copy Morse up to about 60 wpm then find you are stopped there, this is likely the

reason. And there is a way around it. The echo suppression works best at echo pitches, that is, low pitches.

The echo suppressor in (most) brains diminishes with higher frequencies and disappears entirely above about 1500 cycles.

So, if you can copy 60 and would like to try copying 75, set up your radio to hear the CW in the piercing high frequency range and you may be startled to find you can.

I could. But that piercing high frequency was anything but pleasant to listen to!

In addition to not having echo suppression, McElroc could type... v-e-r-y fast, I think I read in excess of 200 wpm.

Have fun with CW, Fred KT5X

Så nu vet vi det! Det är alltså ultraljud som gäller! 200 wpm är alltså tusentakt!

När du medelst lyssning på nästan ohörbara ultraljud alltså har förvärvat förmågan att motta och sända över 300-takt kan du erhålla diplommet CWSC, "CW Speed Certificate".

Kanske krävs lite övning dessförinnan, ratta då in 3520 första lördagen i månaden kl 15 UTC, där utsänder DL0XX textsnuttar på vardera 3 minuter i hastigheterna 10, 15, 20, 25,30, 35 och 40 wpm. Multiplicera med 5 så erhåller du den för oss mera bekanta måttenheten tecken/minut.

För 10 wpm (50-takt) erhåller man grunddiplomet och för varje efterföljande hastighet en sticker.

Du måste sända in din handskrivna originalblankett tillsammans med ansökan. Över 30 wpm får du sända in maskinskriven text istället om du använder skrivmaskin (inga automatiska datorer inte!)

Diplomet kostar 2 Euro.

Utöver ovanstående utsändning, sänder samma station övningstext i 60-takt (12 wpm) övriga lördagar kl 15 utc på 3520 i ca 15 minuter.

Ansökan skickas till Diethelm Burbverg, DJ2YE, Breite Str 3, D-40822, Mettmann.

Vem blir först?

Smörgåstårtan

Belöningen för deltagande i årsmötet!

IL-marknaden

Köpes

IC701

tillverkningsnr ej under 3000 och ampèreskalan ska gå till 25 A (ej 18).

Christer Rydholm

Avstämningenshet och CW-nyckel

Christer Rydholm

Säljes

Kenwood R2000 mottagare

Christer Rydholm

SM5UFB, Göran gästade oss vid årsmötet och demonstrerade superprogrammet *HF-log* med vilket vi sedan dess kört både SSTV och PSK31 (samt använder för loggning förstås)

Rapport från styrelsemötena 3 mars och 1 april

Marsmötet var ju första gången styrelsen träffades efter årsmötet. Detta innebar konstituering, dvs. fördelning av roller (utom ordförande som ju årsmötet väljer).

Styrelsen ser likadan ut som tidigare förutom att Eero / SM4PCF inträdde som ledamot.

Inga förändringar skedde därutöver, dvs. vice ordförande är SM4FNK/Lasse, sekreterare är SM4SEF/Bosse, kassör SM4KBC/Lennart och ordinarie ledamöter SM4PCF/Eero och Christer Rydholm.

Styrelsen beslöt anslå 100 kr till en tackgåva till SM4CQQ/Lennart som vid SSA:s årsmöte avgår som DL4. Han av firades i samband med distriktsmötet 3 april.

Vid senaste styrelsemötet ägnades en stund åt planering av våra aktiviteter. Traditionsenligt kommer vi att företa en fieldday till LME-gården med tältövernattning helgen 8-9 maj. Närmare informationer kommer genom SSA-bullen längre fram.

Ett annat datum att notera är att vi åter vill blåsa

liv i vår loppistradition. Lördagen den 5 juni är det dags, då kan junkutbytet ske. Även denna aktivitet kommer förstås närmare info om, men plats för detta blir vår klubblokal vid Karba i Grums.

Till hösten kommer vi att aktivera lämplig fyr i samband med fyrhelgen, möjligen Hammarö Skage fyr igen. Detta sker någon gång under andra halvan av augusti.

Morokulien kommer åter att befolkas av IL-are, förslagsvis helgen 28-29 aug.

Håll skärpt uppmärksamhet på senare info, genom QUA och SSA-bulletinen angående dessa aktiviteter som än så länge bara är preliminärt planerade.

Enligt beslut av årsmötet kommer QUA att framöver publiceras även på hemsidan. Vi kommer emellertid inte att lägga ut någon medlemslista, i varje fall inte utan att säker inloggning kan göras. QUA kommer förstås även framöver att komma i pappersformat, men den som nöjer sig med nätversionen ombeds att avstå från pappersdito så spar vi porto. Belöningen blir väsentligt bättre bilder.

Hemsidan kommer även att omarbetas och sannolikt flyttas till annan server framöver, men länkning dit sker förstås från nuvarande adress.

Vår 70-cmrepeater ligger fortfarande i träda, vi kommer förstås att omedelbart informera via alla kanaler om när den blir QRV. Skälet till förseningen är att vi för intrimningen är beroende av välvillig billig insats av professionell tekniker.

Det var lite av vad som avhandlats på de senaste styrelsemötena. Vi noterar även att våra torsdagsträffar blir alltmer välbesökta. Vi kör som sig bör även lite radio under kvällarna så nu är det som i gamla tider – nästan.

Medlemsavgiften!

Har du med denna QUA även fått påminnelse om att vi inte fått någon medlemsavgift från dej? Har du de senaste dagarna ändå betalt så får vi be dej slänga inbetalningskortet. Har du inte betalat vill vi be dej göra det inom de närmaste dagarna.

Styrelsen

Distriktsmöte i Karlstad 3 april

Rekordmånga (?) amatörer (över 60 st!), även från SM6, hade slutit upp hos SRS för vårens distriktsmöte som även innebar byte på distriktsledarposten.

SM4CQQ, Lennart, avgår i samband med SSA:s årsmöte senare i april efter 10 år på posten.

Lennart gav med anledning av stundens allvar en resumé över vad som hänt inom vår hobby under decenniet, och det är faktiskt en hel del. Främst har det handlat om sådant som har med nyrekrytering att göra, nya nybörjarklasser t ex. Lennarts regeringsperiod avslutas med det historiska ikraftträdandet av de nya reglerna för amatörradiotillstånd. Från 20 april existerar ju bara en enda tillståndsklass här i riket.

Lennart rapporterade från SSA:s styrelsemöte, och vi noterar bl a att hemsidan är förändrad och kan nås med den mera logiska adressen www.ssa.se numera. En del strul kring hemsidan och där publicerat material, bl a upphovsrätter, har avhandlats och är förhoppningsvis löst. Glädjande nog har SSA nu en god ekonomi. QSL-andet minskar dock, värt att notera är i sammanhanget för den som inte vet det, att s k e-qsl har en mycket begränsad giltighet!

Lennart redogjorde därefter för styrelsens yttrande på ingivna motioner, detta kan du läsa i senaste QTC! Glädjande är att notera att forna tiders "rättshaveristmotioner" tycks minska.

(Bildens t v: här har vi lyckats fånga Gunnar/KJN i den **riktiga nackböjningen** vid avtackande av DL4)

SSA planerar tillsammans med FRO en "signalistpool", vi lär få veta mera framöver.

Synpunkter på de nya reglerna från PTS om en enda tillståndsklass föranledde några inlägg och i sammanhanget bör noteras den generella regeln inom vår juridik att varje medborgare förväntas känna till alla lagar, vi har således själva skyldighet att hålla oss underrättade om sådant vi bör leva efter. Inom juridiken finns ingen möjlighet att säga "det hade jag ingen aning om" ifall vi överraskas av att något vi gör inte är tillåtet.

Några utskick är därför inte planerade från PTS till oss om de nya reglerna.

Ny författning som styr oss är för övrigt "Lagen om elektronisk kommunikation" SFS 2003:396 som finns att ladda ner från nätet. Denna lag gäller all radiotrafik.

Men vad gäller i LA? Därom rådde viss förvirring.

I vanlig ordning avrapporterade de representerade klubbarna vad som pågår i distriktet. Bland rapporterna kan noteras att dalkarlarna har avsevärd sysselsättning inför SSA:s årsmöte och allt i samband med detta evenemang, men också att glädjande rapporter om kurser för nybörjare inom hobbyn startar i Lindesberg och Västerdalarna. Hagforsklubben har i princip upphört, dock inte aktiviteterna som är i ungefär oförändrad omfattning. Liknar litegrann vårt resonemang om "SK4IL Light (Light=lätt)", dvs inriktningen ska vara på aktiviteter och att ha kul, inte på sega möten och en massa måsten, t ex att dra in pengar.

En hel del klubbar är engagerade i sambandsuppdrag vilket är

en ufb väg att visa upp oss.

Tillträdande DL, SM4VZK, Andreas Bertilsson presenterade sig förstås. Andreas bor där en tidigare DL bor, dvs i Gustafs. Andreas nås förutom trådlöst även via e-posten dl4@ssa.se och efterlyser kontakt med oss.
Höstens distriktsmöte planeras ske i Ludvika.

Efter denna formella del av distriktsmötet, och efter att ha känt historiska vibbar i SRS museala samlingar, tog värden, SM4FPD/Roy över och visade bilder från ICOM i Osaka. Där går Roy under beteckningen "Loysan" för övrigt!

Bilder visade också SM4LLP/Lennart, från Svenska rallyt och lite annat, bl a hur man gör sina egna QSL-kort i datorn.

Styrkta med wienerbröd/smörgåskost och varma korvar, gick vi sedan in i godisbutiken och botaniserade hos Wolfgang.

SRS, DL4 och KSA är heder värda för ett fint evenemang!

Från västfronten!

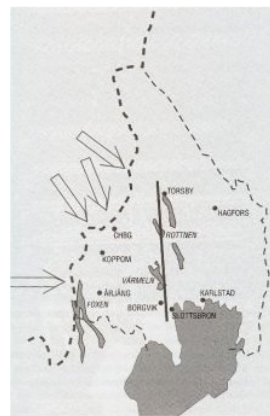
Lite lokal militärhistoria

Under andra världskrigets dagar och ockupationen av LA befästes vår landsända från att initialt ligga helt öppen för DL-armen, till att uppvisa ena hindret efter det andra.

Första försvarslinjen var förstås omedelbart invid gränsen, men då man realistiskt räknade med att få uppge denna så formerades en andra försvarslinje längre in i landet.

Vi råkar ha vårt QTH precis mitt i denna, eller snarare i den sydligaste änden av denna försvarslinjen.

Sålunda omges vi av flera formationer från denna tid, de närmaste blott 100 meter bort.

Jag har utfört lite spaning i trakterna och vill visa en del bilder av vad som finns.

Försvarslinjen bestod såvitt jag vet mest av mindre värn, ksp-värn och mindre skyddsrum.

Inne på Gruvöns område finner man den första bunkern, därefter ligger dom som på ett pärlband: i ruinen av den gamla fogdeborgen (bilden t v) i Slottsbronsundet (2 värn) och på båda sidor av Trulsens badplats alldeles i vår närhet. Kommunen har fyllt igen ingångarna för några år sedan.

Bilden ovan: ruinen efter fogdeborgen, omedelbart invid järnvägen/slottsbronsundet/E18. Borgen hade tidigt en roll som lås för ovärliga resande i trakten. Borgen låg ursprungligen på en liten ö mitt i sundet, förbunden med en bro mot Grums-sidan, slottsbron. Området på den sidan har därefter haft namnet Slottsbron, men då järnvägen drogs fram och en station anlades i nuvarande Slottsbron, vilket då hette Strand, fick man byta namn. Det fanns nämligen redan en järnvägsstation med det namnet. Det fick då bli Slottsbron trots att det handlade om "fel" sida om sundet. Värnet t h är ett av de två som anlades under WW2 i borganruinen.

Bilden t v visar ett av värnen i borgruinen. Rejäl plåt i dörren. Skorsten för kaminen.

Uppe på berget där vårt tidigare QTH (kursgården) låg återfinner man förutom en mängd löpgravar, även ett skyddsrum (bilden t h)

Dessa värn skulle sannolikt förhindra en framryckande inkräktare att gå över slottsbroundet.

På andra sidan Grumsfjorden, på det s k Borgviksfjället finner man sedan pansarhinder av den art som återfinns lite här och var efter denna försvarslinje från Grums till Torsby.

Vid den gamla avrättningsplatsen högst upp på Borgviksfjället, där vi förr har kört några portabeltester, finns fortfarande kvar en så kallad "pianolåda".

Vid fara för framryckande fi drog man här ut ett rejält hinder över vägen (f d E18 Grums – Borgvik).

På baksidan kan man tydligt se rälsen och den vagn som själva hindret sannolikt fortfarande ligger på! Bilden visar dock öppningen mot vägen.

Väghindret utgjorde en lucka i den långa rad av pansarhinder man kan finna lite här och var i vegetationen efter den här försvarslinjen.

Dessa hinder är gjutna i betong, en del höggs ut i sten.

Detta värn, (vänstra bilden) kanske ett ksp-värn, ligger vid Trulsens badplats, på västra sidan alldeles invid promenadstråket. Värnen i området fylldes igen för några år sedan.

Bilden nedan visar det värn som ligger ett hundratal meter från vår lokal, mot Trulsen.

Mitt inne i Grums samhälle återfinns vi detta värn, mitt emot fotoaffären längs Sveagatan.

Det finns alltså en hel del som minner om allvarstiderna. Ser du mystiska betongformationer där man inte förväntar sej byggnation, så kan det nog vara något från tiden 1939-1945. Vår byggd har ju även dessförinnan sett brödrafolken i luven på varandra, så viss är det en evinnerlig tur att vi sändaramatörer som är så bra på att bygga broar mellan folk, har kommit hit.

SEF

Mätning av mätinstrument

Som tidigare nämnts så har vi kommit igång riktigt bra med våra torsdagskvällar. En kväll ägnades åt att medelst ett mycket avancerat inlånat kontrollinstrument kolla några av våra mätinstrument, hur tillförlitliga dom egentligen var. Ett av de kollade instrumenten var detta som säljs bl a av Biltema för det facila priset av 79 kr. Faktiskt klarade detta exemplar bäst av de tre testade instrumenten. De storheter vi mätte vid tillfället var spänningsmätning, strömmätning och resistansmätning.

Som vanligt gäller: Att mäta är att veta (uttalas som i SM0!)

Radioklubben

sk4il

Grums

2004-02-24

PROTOKOLL
ÅRSMÖTE

Plats: Klubblokalen, Karba, Grums

Tid: kl 14.02-14.43

Närvarande medlemmar: SM4XFT, SM4PCF, SM4SCF, SM4EVL, SM4KAV, Christer Rydholm, SM4FNK, SM4KBC, SM4HEJ och SM4SEF, dvs 10 medlemmar.

§1 Mötets öppnande och fastställande av dagordning

Klubbens ordförande SM4XFT förklarade mötet öppnat, och hälsade närvarande medlemmar välkomna till årets årsmöte. Utsänt förslag till dagordning fastställdes.

§2 Frågan om mötets behöriga utlysande

Kallelse hade utsänts via QUA och befanns vara i tid utlyst.

§3 Val av ordförande för årsmötet

Valdes SM4XFT att leda årsmötet.

§4 Val av sekreterare för årsmötet

Valdes SM4SEF till sekreterare för årsmötet.

§5 Val av justeringsmän

Till att justera protokollet från detta årsmöte valdes SM4HEJ och Christer Rydholm.

§6 Styrelsens verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2003

Verksamhetsberättelsen var publicerad i QUA och godkändes i befintlig form, lades till handlingarna.

§7 Styrelsens ekonomiska redovisning för verksamhetsåret 2003

Redovisningen var även den publicerad i QUA och godkändes, lades därefter till handlingarna.

§8 Revisionsberättelse och frågan om styrelsens ansvarsfrihet

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2003.

§9 Val av styrelseledamöter och suppleanter:

Höstmötet valde ingen valberedning varför några valberedningsförslag inte förelåg.

- 2 förslag till ordförande framfördes. SM4XFT samt SM4FNK. Genom votering omvaldes SM4XFT till ordförande på 1 år
- Till styrelseledamöter på 2 år omvaldes SM4FNK och SM4SEF
- Till styrelsesuppleanter på 1 år omvaldes SM4XFM (förste suppl) och SM4PCF (andre suppl) nyval.

§10 Val av redaktör för QUA

Årsmötet omvalde SM4SEF till redaktör för QUA.

§11 Val av revisor och revisorsuppleant

SM4KAV omvaldes som revisor med SM4SCF som suppleant.

§12 Styrelsens förslag till budget för verksamhetsåret 2004

Förslag till budget hade publicerats i QUA och årsmötet beslutade enligt styrelsens förslag.

§13 Medlemsavgift för år 2005

Styrelsens förslag om oförändrade medlemsavgifter antogs, dvs 50 kr för junior, 100 kr för senior och 150 kr för familj.

§14 Utgivningen av klubbtidningen QUA

Denna punkt var aktualiserad av styrelsen. En utredning av sekr/redaktören visade att det inte går att spara in så mycket på att helt gå över till webbtidning. Enda kostnad är i princip portokostnader. Vissa utskick måste ändå göras. Vi skickar ju även ut QSL-kort via samma utskick. En del porto kan sparas genom att använda andra kanaler än postens för distributionen. Styrelsen fick årsmötets uppdrag att jobba vidare med frågan och inriktningen skall då vara att QUA ska fortsätta finnas i traditionell form men även publiceras på hemsidan. Möjligheten att avstå från pappersformatet ska emellertid påpekas.

§15 Klubbens röst vid poströstning till SSA:s styrelse

Punkten ej aktuell då poströstning inte äger rum eftersom endast SSA.s valberednings förslag föreligger.

§16 Motioner

En tredelad motion hade inlämnats från SM4HEJ gällande klubbens information och QUA (se bilaga). Punkt 1 i motionen bifölls då den överensstämmer med inriktningen i beslutet i §14 ovan. Punkt 2 i motionen bifölls. Klubbens hemsida planeras flyttad till www.qsl.net och hamnar därigenom i en "amatörradiomiljö" på nätet, dessutom störs sajten mindre av "pop up ads". Punkt 3 i motionen bifölls och utför redan klubbens informationspolicy.

§17 Övriga frågor

SM4KAV aviserade flyttning och därav följande försäljning av ham-grejer. Annonseras framöver i QUA.

§18 Mötet avslutades

Ordförande SM4XFT tackade närvarande medlemmar för ett effektivt möte och förklarade detsamma avslutat.

Mötesordförande

Vid protokollet

SM4XFT Thomas Wallgren

SM4SEF Bo Kahnberg

Justeras

SM4HEJ Sven-Ove Wiklund

Christer Rydholm

